

JUBILEUSZE

ANNA TYRPA*

INSTYTUT JĘZYKA POLSKIEGO POLSKIEJ AKADEMII NAUK, KRAKÓW

O Profesorze Jerzym Reichanie z okazji dziewięćdziesiątych urodzin

doi: <http://dx.doi.org/10.31286/JP.99.3.9>

Profesor Jerzy Reichan urodził się w Krakowie 18 października 1929 roku, a więc dzień 18 października 2019 to dzień jego 90. urodzin. Jest to dobra okazja, żeby omówić dokonania naukowe Uczzonego. Zadanie to ułatwia opublikowana bibliografia Jubilata – pierwsza część z okazji 70. (Bibl 1), druga z okazji 80. (Bibl 2) urodzin.

Spoglądając na tę bibliografię, odkrywamy nietypową drogę kariery naukowej. Otóż od pierwszej publikacji pracy zespołowej w 1957 roku (MAGP) minęło aż 10 lat do pierwszego artykułu naukowego J. Reichana. Ukazał się on w 1967 roku, czyli gdy autor miał już 38 lat. W poprzednim dziesięcioleciu pojawiły się tylko recenzja (we współautorstwie z Zenonem Leszczyńskim, 1958) i jeden tekst gwarowy (w *Wyborze polskich tekstów gwarowych* Kazimierza Nitscha, 1960). Wszyscy, którzy uczestniczą w tworzeniu dzieł zbiorowych, rozumieją ten stan rzeczy. Wspólna praca pochłania tyle czasu i energii, że trudno zająć się twórczością indywidualną.

W 1974 roku wychodzi książka *Indeks studentów Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1400–1500* (współautor Jerzy Zathy), a już w następnym roku monografia *Zmiany we fleksji rzeczowników męskich zakończonych pierwotnie na spółgłoski wargowe palatalne w języku polskim na tle słowiańskim* (1975a). I tu mamy do czynienia z wydarzeniem wyjątkowym. Pozycja ta, planowana jako rozprawa doktorska, została uznana przez promotora, profesora Mieczysława Karasia, za godną habilitacji,

* anna.tyrpa@ijp.pan.pl; ORCID 000-0001-5365-5535

a magistra J. Reichana zachęcono do szybkiego napisania innej pracy doktorskiej. W tym celu wykorzystał materiały terenowe zebrane przez siebie w latach 1954, 1955 i 1960 (Reichan 1980a, cz. 1: 19). Zbierał je zresztą z myślą o doktoracie pod kierunkiem K. Nitscha, którego śmierć w 1958 roku spowodowała zmianę planów (Leszczyński 2002: 24). Obrona pracy doktorskiej zatytułowanej *Małopolskie gwary jednonosówkowe* odbyła się na Uniwersytecie Jagiellońskim 3 maja 1977 roku, a promotorem był M. Karaś. Habilitację uzyskał J. Reichan w 1978 roku, czyli w rok po doktoracie, co z pewnością należy do rzadkości¹. Rozprawa doktorska ujrzała światło dzienne w roku 1980, czyli 5 lat po habilitacyjnej. Dziwny to przypadek...

Zapoznanie się z dorobkiem Jubilata nasuwa myśl, że w ciągu 62 lat (licząc od debiutu w 1957 r. do dziś), w których poświęca się pracy naukowej, szczególnie rozwija kilka nurtów lingwistyki: geolingwistykę, leksykografię gwarową, dialektologię, historię języka, onomastykę i sławistykę. Za siódmy dział uznałam „Hołd składany językoznawcom”, czyli teksty poświęcone badaczom, z którymi łączyły go wspólna praca lub zainteresowania, a którzy już odeszli z tego świata. Dalej postaram się przedstawić dokonania profesora J. Reichana zgrupowane wokół tych siedmiu punktów.

1. Geolingwistyka

W tej subdyscyplinie rozróżniam działania pomnażające zasób opracowań z dziedziny geografii lingwistycznej (mapy językowe) i studia polegające na analizie tych map.

1.1. Geolingwistyka praktyczna

Do tego działu należy tworzenie atlasów gwarowych. Pierwszym, podstawowym, wielkim dziełem jest atlas paradoksalnie nazwany „małym” – *Mały atlas gwar polskich* (MAGP) (większy nie powstał), którego 13 tomów ukazało się w latach 1957–1970. J. Reichan był autorem map i komentarzy do wszystkich tomów, indeksu wyrazów w tomie 13, współredaktorem ostatnich trzech tomów.

Wykonał też mapy gwar ludowych do dwóch atlasów przedstawiających wszechstronnie poszczególne województwa: *Atlasu miejskiego województwa krakowskiego* (Reichan (mapa) 1979) i *Atlasu województwa bielskiego* (Reichan (mapa) 1981a).

1.2. Geolingwistyka teoretyczna

Tu należy wymienić opracowania dotyczące atlasów. Jedno z nich odnosi się do MAGP (Reichan 2003a). Pozostałe – do innych polskich atlasów gwarowych. Są to recenzje *Atlasu językowego kaszubszczyzny i dialektów sąsiednich* (Reichan (rec.) 1981b) i 1 tomu *Atlasu gwar polskich* Karola Dejny (Reichan (rec.) 2000a) oraz artykuły o *Atlasie językowym polskiego Podkarpacia* (Reichan 2005a) i o mapowaniu gwar Polski północno-wschodniej (Reichan 2006a). Kolejne dwa opracowania mają charakter ogólny, a są to: *The Atlases of Polish Dialects* (2003b) i *Mapy znaczeniowe w atlasach gwar polskich i w „Polskim atlasie etnograficznym”* (2006b). Największym jednak osiągnięciem w dziedzinie geolingwistyki teoretycznej jest książka napisana wspólnie z doktorantem Jubilata Kazimierzem Woźniakiem *Polskie atlasy dialektologiczne i etnograficzne* (2004). Jest to dzieło ogromne – 495 stron + 42 mapy w formacie A4. Omawia atlasy dialektów polskich i gwar niepolskich na terenie Polski, atlasy etnograficzne, a także monografie zawierające mapy.

¹ Podobny wypadek zdarzył się w życiu prof. Aleksandry Cieślukowej, która w jednym roku (1990) uzyskała i doktorat, i habilitację (Żmigrodzki 2019: 103).

2. Leksykografia gwarowa

Tu można wydzielić działania praktyczne – pisanie haseł słownikowych i ich redagowanie, oraz teoretyczne – teksty dotyczące słowników dialektalnych.

2.1. Leksykografia praktyczna

Po ukończeniu MAGP zespół, którego kierownikiem został po przedwczesnej śmierci M. Karasia w 1977 roku dr Reichan, zaczął wydawać *Słownik gwar polskich*. W zeszytach *Źródła* i zeszytach 1–3 (1977–1982) J. Reichan widnieje jako zastępca redaktora, a w następnych (zeszyty 4–29 z lat 1983–2015) – jako jeden z redaktorów. Redagowanie tego słownika było jego stałym zajęciem nawet po przejściu na emeryturę w 1999 roku.

Dziełem pomagającym słownikarzom i dialektologom w pracy jest *Indeks alfabetyczny wyrazów z kartoteki „Słownika gwar polskich”*, którego redaktor i współautor to prof. J. Reichan ((red.) 1999f). Indeks zawiera około 240 tysięcy haseł, a więc jest jednym z największych zbiorów wyrazów polskich.

W 2009 roku ukazał się *Mały słownik gwar polskich* pod redakcją Jadwigi Wronicz, którego współautorem jest nasz bohater.

2.2. Leksykografia teoretyczna

Wieloletnia praca nad *Słownikiem gwar polskich* (38 lat!) skłaniała do refleksji, stąd szereg artykułów odnoszących się do tego słownika i do słowników gwarowych w ogóle. Należą do nich rozważania na temat zawartości tego słownika w porównaniu z innymi. Hasła w słowniku ogólnogwarowym są czterokrotnie liczniejsze od haseł w słowniku pod redakcją Witolda Doroszewskiego (Niezabitowska, Reichan 1986). Różne problemy związane ze sposobem redagowania tego słownika wyłożył Jubilat w kilku artykułach (1993 – tekst w języku angielskim, 2000b, 2000c, 2001a). Zapożyczeniom niemieckim i metodom ich traktowania w *Słowniku gwar polskich* Polskiej Akademii Nauk poświęcił odrębne opracowanie (1999a).

Kolejne artykuły mają charakter bardziej ogólny. Dotyczą leksykografii gwarowej, niekoniecznie w odniesieniu do *Słownika gwar polskich* PAN. Omawia w nich autor sposoby interpretacji materiału gwarowego w słownikach (1988a, 2016b). Stara się scharakteryzować słowniki gwarowe na tle innych rodzajów słowników (2010a). Zastanawia się nad przyszłością polskiej leksykografii gwarowej (Reichan, Woźniak 2001). Pokazuje też, jak przydatne są słownik etymologiczny Franciszka Sławskiego i wychodzący pod jego redakcją *Słownik prastowiański* w pracy leksykografa-dialektologa (Reichan 2002a).

3. Dialektologia

Jednym z elementów uprawiania dialektologii są badania terenowe. Uczestniczył w nich Jubilat w młodości. Takie pobyty na wsi dostarczają czasem niespodziewanych przeżyć. O jednym z nich – konieczności sprzedania koszuli w celu zdobycia pieniędzy na bilet z Kielc do Krakowa – już pisano (Leszczyński 2002: 24). Kolejny – to zniszczenie buta, który „się rozdziawił” na skutek chodzenia po błocie w okolicach Szczyrzyca. Magister J. Reichan obwiązał go sznurkiem i w takim obuwiu wrócił pociągiem z Tymbarku do Krakowa.

Całe swoje życie zawodowe Jubilat obcował z gwarami ludowymi. Badania w terenie, praca przy MAGP i SGP prowadziły do rozważań ogólnych i dociekań szczegółowych. Profesor J. Reichan jest autorem licznych artykułów dotyczących kwestii dialektologicznych. Należą do nich teksty o charakterze ogólnym, takie jak charakterystyka gwar polskich pod

koniec XX wieku (1999b), próba wyznaczania granic języków, dialektów i gwar (2006c) czy porównanie metod dialektologii i etnografii – dwóch nauk zajmujących się kulturą wiejską (2016c). Pole badawcze dialektologii zaś zostało ujęte w trzech artykułach (1992a, 1994a – w języku angielskim, 1994b).

Inne opracowania odnoszą się do zagadnień szczegółowych. Są to dzieje badań dialektu środkowo- i północnomałopolskiego (2002b). Jest to sprawozdanie z niemieckich badań kaszubszczyzny (1998a). Jest to charakterystyka gwary podhalańskiej utrwalonej w gawędach Sabaty (1995a).

Niektóre prace Jubilata są wkładem w poszczególne działy dialektologii: fonetykę, fleksję, słowotwórstwo czy leksykologię.

3.1. Fonetyka

Tej subdyscyplinie poświęcona jest rozprawa *Małopolskie gwary jednonosówkowe*, wydana w 2 częściach w 1980 roku, poprzedzona artykułem z 1967, który traktuje o tym typie gwar w Limanowskim (1980a). *Niespodzianka dialektologiczna na południe od Myślenic* (2002c) to odkrycie przez naszego bohatera terenu z wymową beznosówkową, właściwą Kielecczyźnie. W 2010 roku prof. J. Reichan opublikował *Kwestionariusz do badania samogłosek nosowych i grup samogłoska + spółgłoska nosowa w dialektach polskich* w przekonaniu, że w XXI wieku można i warto nadal badać fonetykę gwarową (2010b).

3.2. Fleksja

Część opracowania *Zmiany we fleksji rzeczowników męskich zakończonych pierwotnie na spółgłoski wargowe palatalne w języku polskim na tle słowiańskim* (1975a) opiera się na materiale gwarowym, a więc dostarcza danych do lepszego poznania gwarowej fleksji.

3.3. Słowotwórstwo

Przeglądając bibliografię prac Jubilata, odnosi się wrażenie, że słowotwórstwo gwarowe jest jego ulubioną dziedziną. Mamy tu do czynienia z artykułami o treści ogólnej i z opisami poszczególnych formacji. Zaczniemy od tych pierwszych. Należą do nich teksty skupione na regionalnej dyferencjacji typów słowotwórczych – o izomorfach w stosunku do granic języków i dialektów (2010c), o geografii formacji słowotwórczych na podstawie MAGP (1996b), o postaciach typowych dla Polski wschodniej (1996c), zachodniej (1996d) i dla Śląska (na podstawie *Atlasu językowego Śląska*) (1999c) oraz najogólniejsze ujęcie – *Polskie słowotwórstwo gwarowe w aspekcie geograficznojęzykowym* (1998c).

Niektóre artykuły za przedmiot biorą kategorie semantyczne, na przykład nazwy czynności (1997a), nazwy działacza (1999e), nazwy nosicieli cech i nazwy wykonawców czynności (2000d). Inne koncentrują się na formie, na przykład są omówieniem złożeni i zrostów (1997b). Kolejne są próbą spojrzenia na słowotwórstwo gwarowe z lotu ptaka: *Problem syntetycznego ujęcia polskiego słowotwórstwa gwarowego. Zarys koncepcji* (1996a), *Typy odmienności słowotwórczych w gwarach polskich* (1998b), *Z problemów polskiego słowotwórstwa gwarowego* (1999d). Jeden tekst podkreśla wkład badań Mieczysława Szymczaka do tej dziedziny wiedzy (2006d).

Pozostałe artykuły są monografiami poszczególnych przyrostków służących do tworzenia nazw czynności. Należą tu: *-ota* (2002d), *-ba* (2004), *-awka* (2007a), *-iny* (2008), *-anka* (2009), *-ot* i *-atyka* (2010d, 2010e), *-ęga* (2012a, 2012b), *-acja* (2012c, 2017), *-twa* (2014).

3.4. Leksykologia

W tym dziale widzimy parę tekstów o charakterze ogólnym i sporo takich, które można by nazwać portretami gwarowych słów i wyrażeń. Do tych pierwszych zaliczymy: *Słownictwo gwarowe w przestrzeni i czasie* (1990), *Ze słownictwa dialektu mazowieckiego* (2010f), *O metodzie badań synonimii w gwarach polskich* (2016d).

Do drugiej grupy należą artykuły, których przedmiotem były wyrazy: *da* (1987), *cerkiew* (1989), *mamałyga* (1991), kontynuanty prasłowiańskiego *čechati* (1992b), *kolęda* (1996e), *kulesza* (1997c), *ojczenasze* i *zdrowaški* (1997d), *kutia* (1998d), *pomłóze* (2000e), *zmysłny* (2001b), *staniol*, *sreberko* i *złotko* (2002e), *na*, *ne*, *nę* (2002f), *watra* (2005b), a także wyrażenia *co chwila* i podobne (2003c) oraz *dobrzy chłopcy* (2007b).

3.5. Teksty gwarowe

Jubilat opublikował teksty gwarowe z Międzybrodzia Bialskiego w powiecie żywieckim (1960) i z gwary polskiej na Wileńszczyźnie (1982).

4. Historia języka

Ten dział językoznawstwa reprezentuje w twórczości Jubilata praca habilitacyjna, operująca między innymi materiałem z przeszłości języka polskiego (1975a).

5. Onomastyka

Onomastyką zainteresował się J. Reichan na seminarium magisterskim, gdzie pod kierunkiem prof. Witolda Taszyckiego napisał pracę *Nazwy miejscowe powiatu nowosądeckiego w XVI w.* i obronił ją w 1952 roku. Duże partie oparte na analizie nazw osobowych i miejscowych zawiera niezwykle dokładna, wszechstronna i rzetelna rozprawa habilitacyjna, w której autor analizuje formy zakończone pierwotnie na spółgłoski wargowe palatalne (1975a). Temat ten powrócił po latach w artykule *Fleksja onomastyczna w zakresie niektórych nazw osobowych zakończonych na spółgłoski wargowe* (1998e).

6. Sławistyka

Tematyka sławistyczna pojawiła się w rozprawie habilitacyjnej Jubilata, której tytuł kończy się słowami „na tle słowiańskim” (1975a). Pojawiła się w artykułach *W sprawie ogólnosłowiańskich badań fonetycznych i fonologicznych* (1980b) i *Związki słowotwórcze dialektów polskich z innymi dialektami i językami słowiańskimi* (1998f).

7. Hołd składany językoznawcom

Profesor Jerzy Reichan jest człowiekiem przyjaźnie nastawionym do świata i życzliwym dla ludzi. Te cechy jego charakteru przejawiają się między innymi w szacunku okazywanym innym, również zmarłym nauczycielom, przełożonym i kolegom.

7.1. Kazimierz Nitsch (1874–1958)

Profesor Nitsch był tym, który zatrudnił magistra Jerzego Reichana w 1953 roku i miał być promotorem jego pracy doktorskiej. Był do śmierci kierownikiem pracowni. Swemu Mistrzowi poświęcił Jubilat artykuły *Pracownia dialektologiczna Nitscha* (2010g), *Prace Kazimierza Nitscha nad atlasami i słownikiem gwar polskich* (2011) oraz *Kazimierz Nitsch i „Mały atlas gwar polskich”* (2019).

7.2. Piotr Galas (1887–1975)

W 1954 roku, gdy mgr J. Reichan miał lat 25, nauczyciel i regionalista, 67-letni Piotr Galas towarzyszył mu w badaniach terenowych w powiatach bocheńskim i limanowskim, podczas

których dzielił się z nowicjuszem swoim doświadczeniem. Dwadzieścia jeden lat później powstało wspomnienie J. Reichana o P. Galasie (1975b).

7.3. Roman Stopa (1895–1995)

Profesor Roman Stopa prowadził zajęcia z wymowy angielskiej, na które uczęszczał student anglistyki J. Reichan na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku. Chodził też na jego wykłady afrykanistyczne. Kontakty ze specjalistą w zakresie języków mlaskowych utrzymywał do końca jego życia. W 1995 roku napisał nekrolog oraz posłowie w języku angielskim do wspomnień profesora R. Stopy, które przygotował do druku (razem z Rafałem Górskim) (1995b, 1995c). Ogłosił jeszcze *Wspomnienie o profesorze Romanie Stopie* (2010h).

7.4. Zofia Stamirowska (1910–2003)

Panią Zofię Stamirowską poznał J. Reichan w 1952 roku jako prawą rękę prof. K. Nitscha, kierującą pracami w jego pracowni dialektologicznej. Kontakt osłabł w 1965 roku, gdy wyjechała do Warszawy. Poświęcił jej nekrolog (2003d) i wspomnienie (2007c).

7.5. Wanda Pomianowska (1919–2003)

J. Reichan skreślił sylwetkę Wandy Pomianowskiej jako swojej koleżanki – dialektolożki (2007c).

7.6. Mieczysław Karaś (1924–1977)

Profesor Mieczysław Karaś był przełożonym J. Reichana w pracowni dialektologicznej PAN w latach 1958–1977 oraz promotorem jego doktoratu. Jubilat jest autorem tekstów *Mieczysław Karaś jako leksykolog i leksykograf* (1988b), *Profesor Mieczysław Karaś w Pracowni Atlasu i Słownika Gwar Polskich – w 30. rocznicę śmierci* (Okoniowa, Reichan 2008), *Mieczysław Karaś jako dialektolog* (2018).

7.7. Marian Kucala (1928–2014)

Profesor Marian Kucala jako dialektolog to artykuł napisany przez J. Reichana o jego koleździe z Instytutu Języka Polskiego PAN, a także z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie Marian Kucala pracował długo, a J. Reichan krócej – w latach 1985–1991 (2016e). Słownikowi M. Kucali z 1957 roku poświęcił Jubilat tekst *Zaduma nad Porównawczym słownikiem trzech wsi małopolskich Mariana Kucaly* (2016a).

7.8. Teresa Gołębiowska (1938–2005)

Doktor Teresa Gołębiowska była koleżanką J. Reichana z jednej pracowni od 1960 roku aż do śmierci. Poświęcił jej wspomnienie (2007c).

Dodajmy do tego, że aż 17 publikacji J. Reichana ukazało się w księgach wydawanych dla uhonorowania językoznawców przeżywających swoje jubileusze. Świadczy to z jednej strony o popularności i autorytecie naszego bohatera, skoro go do tych wydawnictw zapraszano, a z drugiej – o jego pracowitości i przyjaźni do kolegów, skoro nie wzbraniał się przed pisanem dla nich tekstów.

Na zakończenie wspomnę o dwóch przypadkach, które potwierdzają powszechną opinię o roztargnieniu ludzi nauki. Po pewnym posiedzeniu naukowym prof. J. Reichan wyszedł z sali z szalikiem prof. Walerego Pisarka na szyi, a kiedy indziej z naszego zakładu przy Placu Na Groblach 8 – w moim płaszczu, który wydał mu się zresztą trochę ciasny. Nie pozostało mi nic innego, jak pójść do domu w płaszczu Pana Profesora. Oba były brązowe.

Bibliografia

- Bibl 1: *Bibliografia prac Jerzego Reichana za lata 1957–2001*, [w:] J. Okoniowa, B. Dunaj (red.), *Studia Dialektologiczne* II, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków 2002, s. 27–35.
- Bibl 2: *Bibliografia prac Jerzego Reichana za lata 2002–2010*, [w:] H. Kurek i in. (red.), *Studia Dialektologiczne* IV, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków 2010, s. 209–213.
- Leszczyński Z. 2002: *Od Mikołajskiej do Straszewskiego przez Groble*, [w:] J. Okoniowa, B. Dunaj (red.), *Studia Dialektologiczne* II, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków 2002, s. 23–26.
- MAGP: *Mały atlas gwar polskich*, t. 1–13, opracowany przez Pracownię Atlasu i Słownika Gwar Polskich Zakładu Językoznawstwa PAN w Krakowie, t. 1–2 pod kierunkiem K. Nitscha, t. 3–13 pod kierunkiem M. Karasia, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław 1957–1970.
- Niezabitowska A., Reichan J. 1986: *Nowy słownik gwar polskich a inne polskie słowniki*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Linguistica”, t. 12, s. 133–147.
- Okoniowa J., Reichan J. 2008: *Profesor Mieczysław Karas w Pracowni Atlasu i Słownika Gwar Polskich – w 30. rocznicę śmierci*, „LingVaria” III, nr 1(5), s. 197–203.
- Reichan J. 1960: *Tekst gwarowy z Międzybrodzia Bielskiego powiat żywiecki*, [w:] K. Nitsch, *Wybór polskich tekstów gwarowych*, wyd. 2, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, s. 107–108.
- Reichan J. 1967: *O kilku właściwościach językowych w zachodniej części powiatu limanowskiego*, „Archiwum Etnograficzne” XXX, s. 107–109.
- Reichan J. 1975a: *Zmiany we fleksji rzeczowników męskich zakończonych pierwotnie na spółgłoski wargowe palatalne w języku polskim na tle słowiańskim*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław.
- Reichan J. 1975b: *Śp. Piotr Galas (26 XI 1887–6 I 1975)*, „Język Polski” LV, z. 5, s. 321–325.
- Reichan J. (mapa) 1979: *Gwary ludowe*, [w:] *Atlas miejskiego województwa krakowskiego*, Kraków, Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Komisja Nauk Geograficznych, Urząd Miasta Krakowa, s. 46.
- Reichan J. 1980a: *Małopolskie gwary jednosódkowe*, cz. 1–2, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław.
- Reichan J. 1980b: *W sprawie ogólnosłowiańskich badań fonetycznych i fonologicznych*, [w:] *Studia Linguistica Polono-Jugoslavica* I, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław, s. 83–89.
- Reichan J. (mapa) 1981a: *Gwary ludowe*, [w:] *Atlas województwa bielskiego*, Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Komisja Nauk Geograficznych, Urząd Wojewódzki w Bielsku-Białej, Kraków, s. 39.
- Reichan J. (rec.) 1981b: *Atlas językowy kaszubszczyzny i dialektów sąsiednich*, t. 1–15, Wrocław 1964–1977, „Rocznik Sławistyczny” XLIII, s. 121–138.
- Reichan J. 1982: *Teksty z gwary polskiej na Wileńszczyźnie*, „Język Polski” LXII, z. 1, s. 34–39.
- Reichan J. 1987: *Wyraz da w gwarach polskich*, [w:] *Sławistyczne studia językoznawcze*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław, s. 293–298.
- Reichan J. 1988a: *Leksykograficzna interpretacja faktów dialektalnych*, „Rozprawy Komisji Językowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego” XXXIV, s. 185–189.
- Reichan J. 1988b: *Mieczysław Karas jako leksykolog i leksykograf*, „Język Polski” LXVIII, z. 4–5, s. 266–269.
- Reichan J. 1989: *Wyraz „cerkiew” w gwarach polskich*, [w:] R. Łużny (red.), *Chrześcijański Wschód a kultura polska*, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 149–162.
- Reichan J. 1990: *Słownictwo gwarowe w przestrzeni i czasie*, [w:] *Studia Linguistica Polono-Slovaca*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław, s. 135–142.
- Reichan J. 1991: *Wyraz mamałyga i jego rozwój semantyczny w języku polskim*, „Roczniki Humanistyczne” XXXIX–XL, z. 6 (1991–1992), s. 173–180.
- Reichan J. 1992a: *W sprawie nowego syntetycznego ujęcia dialektów polskich*, [w:] *Z polskich studiów sławistycznych*, seria 8, Językoznawstwo: Prace na XI Międzynarodowy Kongres Sławistów w Bratysławie w 1993 r., Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, s. 202–207.
- Reichan J. 1992b: *O niektórych polskich gwarowych kontynuantach prasłowiańskiego čechati*, [w:] W. Boryś, W. Sędzik (red.), *Studia z dialektologii polskiej i słowiańskiej. Język na pograniczu* 4, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy „OmniTech Press”, Warszawa, s. 191–195.
- Reichan J. 1993: *Theoretical and Methodological Problems Connected with Work on the New Słownik gwar polskich (Polish Dialect Dictionary)*, „Dialectologia et Linguistica. Journal of the International Society for Dialectology and Geolinguistics”, Vol. 1993(1), Bamberg, s. 47–57.

- Reichan J. 1994a: *Dialect Study in Poland*, [w:] W. Vierieck (red.), „Zeitschrift für Dialektologie und Linguistik” – Beiheft 76, *Verhandlungen des Internationalen Dialektologenkongresses Bamberg 1990*, Band 3, Stuttgart, s. 463–474.
- Reichan J. 1994b: *Z metod i problemów współczesnej dialektologii i geografii lingwistycznej*, „Rocznik Sławistyczny” XLIX, cz. 1, s. 3–11.
- Reichan J. 1995a: *O gwarze podhalańskiej w gawędach Sabaly*, [w:] M. Rokosz (red.), *O Sabale. W stulecie śmierci 1894–1994*, Secesja, Zakopane, s. 75–84.
- Reichan J. 1995b: *Śp. prof. dr Roman Stopa (8 VIII 1895–15 IV 1995)*, „Język Polski” LXXV, z. 4–5, s. 242–246.
- Reichan J. 1995c: *postowie w jęz. ang.*, [w:] R. Stopa, *Spod chłopskiej strzechy na katedrę uniwersytetu. Kartki z życia człowieka opętanego muzyką, poezją, wsią i Buszmenami*, Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 201–204.
- Reichan J. 1996a: *Problem syntetycznego ujęcia polskiego słowotwórstwa gwarowego. Zarys koncepcji*, [w:] B. Dunaj, J. Reichan (red.), *Studia Dialektologiczne I*, Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 191–195.
- Reichan J. 1996b: *Geografia wybranych formacji słowotwórczych w „Małym atlasie gwar polskich”*, [w:] *Studia z leksykologii i gramatyki języków słowiańskich. VI Polsko-Szwedzka Konferencja Sławistyczna, Mogilany 1–3 października 1995*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 85–91.
- Reichan J. 1996c: *Ze słowotwórstwa gwar Polski wschodniej*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, vol. XIV–XV, Sectio FF (1996–1997), s. 307–316.
- Reichan J. 1996d: *Ze słowotwórstwa gwar Polski zachodniej*, [w:] Z. Krążyńska, Z. Zagórski (red.), „Poznańskie Spotkania Językoznawcze” I, s. 53–58.
- Reichan J. 1996e: *Wyraz kołęda w gwarach polskich*, [w:] T. Budrewicz i in. (red.), *Z kołędą przez wieki: Kołędy w Polsce i krajach słowiańskich*, Biblos, Tarnów, s. 331–338.
- Reichan J. 1997a: *Kategorialne nazwy czynności w gwarach polskich*, [w:] H. Popowska-Taborska, J. Duma (red.), *Onomastyka i dialektologia. Prace dedykowane prof. Ewie Rzetelskiej-Feleszko*, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa, s. 209–212.
- Reichan J. 1997b: *O niektórych polskich gwarowych złożeniach i zrostach*, [w:] M. Blicharski, H. Fontański (red.), *Zagadnienia słowotwórstwa i składni w opisie współczesnych języków słowiańskich*, t. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, s. 100–105.
- Reichan J. 1997c: *Wyraz kulesza (kulasza) i formy pokrewne w gwarach*, [w:] A. Bolek i in. (red.), *Słowianie wschodni. Księga jubileuszowa dedykowana prof. Wiesławowi Witkowskiemu w siedemdziesiąt rocznicę urodzin*, Wydawnictwo Bohdan Grell i Córka s.c., Kraków, s. 233–238.
- Reichan J. 1997d: *Polskie gwarowe ojczenasze i zdrowaśki*, [w:] G. Habrajska (red.), *Tekst sakralny. Tekst inspirowany liturgią*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 295–301.
- Reichan J. 1998a: *Badania uczonych niemieckich nad mową Kaszubów*, [w:] J. Rusek i in. (red.), *Sławistyka niemiecka a kraje słowiańskie / Die deutsche Slavistik und die slavische Länder*, Energiea, Warszawa, s. 59–69.
- Reichan J. 1998b: *Typy odmienności słowotwórczych w gwarach polskich*, [w:] M. Blicharski, H. Fontański (red.), *Zagadnienia słowotwórstwa i składni w opisie współczesnych języków słowiańskich*, t. 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, s. 90–94.
- Reichan J. 1998c: *Polskie słowotwórstwo gwarowe w aspekcie geograficznojęzykowym*, [w:] S. Gala (red.), *Teoretyczne, badawcze i dydaktyczne założenia dialektologii*, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, s. 259–264.
- Reichan J. 1998d: *Wyraz kutia w gwarach polskich*, „Roczniki Humanistyczne” XXXVI, z. 7, s. 45–56.
- Reichan J. 1998e: *Fleksja onomastyczna w zakresie niektórych nazw osobowych zakończonych na spółgłoski wargowe*, [w:] E. Jakus-Borkowa, K. Nowik (red.), *Najnowsze przemiany nazewnictwa*, Energiea, Warszawa, s. 307–317.
- Reichan J. 1998f: *Związki słowotwórcze dialektów polskich z innymi dialektami i językami słowiańskimi*, *Z polskich studiów sławistycznych*, seria 9, *Językoznawstwo: Prace na XII Międzynarodowy Kongres Sławistów w Krakowie w 1998 r.*, Energiea, Warszawa, s. 237–240.
- Reichan J. 1999a: *Interpretowanie fonetycznych form zapożyczeń niemieckich w Słowniku gwar polskich PAN*, „Prace Filologiczne” XLIV, s. 437–442.
- Reichan J. 1999b: *Gwary polskie w końcu XX w.*, [w:] W. Pisarek (red.), *Polszczyzna 2000. Orędzie o stanie języka na przełomie tysiącleci*, Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 262–278.
- Reichan J. 1999c: *Dane o słowotwórstwie gwar śląskich w „Atlasie językowym Śląska” Alfreda Zaręby*, [w:] H. Mieczkowska (red.), *In memoriam Alfreda Zaręba et Josephi Reczek. W dziesiątą rocznicę śmierci*, Wydawnictwo Oddziału Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 57–64.

- Reichan J. 1999d: *Z problemów polskiego słowotwórstwa gwarowego*, [w:] A. Ferenciková (red.), *Nárečia a národný jazyk. Materiály z medzinárodnej vedeckej konferencie (Budmerice 24–26 septembra 1997)*, Veda, Bratislava, s. 183–190.
- Reichan J. 1999e: *Niektóre nazwy działacza w gwarach polskich*, [w:] M. Blicharski, H. Fontański (red.), *Słowotwórstwo, semantyka i składnia języków słowiańskich*, t. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, s. 83–92.
- Reichan J. (red.) 1999f: *Indeks alfabetyczny wyrazów z kartoteki „Słownika gwar polskich”*, t. 1: A–O, t. 2: P–Ż, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków.
- Reichan J. (rec.) 2000a: *K. Dejna*, Atlas gwar polskich, t. 1: *Małopolska*, Warszawa 1998, „Język Polski” LXXX, s. 101–105.
- Reichan J. 2000b: „Słownik gwar polskich” jako synteza polskiej leksykografii gwarowej, [w:] H. Popowska-Taborska (red.), *Słowiańskie słowniki gwarowe*, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa, s. 7–16.
- Reichan J. 2000c: *Garść uwag o pracy nad „Słownikiem gwar polskich”*, [w:] B. Bartnicka i in. (red.), *Polszczyzna Mazowska i Podlasia IV: Badanie dziedzictwa kulturowego*, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Łomża, s. 7–16.
- Reichan J. 2000d: *Problem kategorii i nadkategorii słowotwórczych (na przykładzie gwarowych nazw nosicieli cech i nazw wykonawców czynności)*, [w:] K. Rymut, W. Rzepka (red.), *Studia historycznojęzykowe III: Rozwój polskiego systemu językowego*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 123–127.
- Reichan J. 2000e: *Polski gwarowy wyraz pomłozę*, „Prace Filologiczne” XLV, s. 473–475.
- Reichan J. 2001a: *Podstawowe zasady redakcyjne „Słownika gwar polskich” PAN i ich realizacja*, [w:] S. Gajda (red.), *Złota księga. 50 lat polonistyki opolskiej. Ścieżkami współczesnego literaturoznawstwa i językoznawstwa*, Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej, Opole, s. 325–332.
- Reichan J. 2001b: *Wyraz zmyślny w gwarach polskich na tle polszczyzny literackiej*, [w:] J. Maćkiewicz, E. Rogowska (red.), *W świecie słów i znaczeń. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Bogusławowi Krei*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, s. 248–261.
- Reichan J. 2002a: *Z badań nad polskim słownictwem gwarowym (rola „Słownika etymologicznego języka polskiego F. Sławskiego i „Słownika prasłowiańskiego” pod red. F. Sławskiego w pracach leksykograficznych i leksykologicznych nad współczesnym polskim słownictwem gwarowym)*, [w:] J. Rusek i in. (red.), *Dzieje Słowian w świetle leksyki. Pamięci Profesora Franciszka Sławskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 341–344.
- Reichan J. 2002b: *Zarys dziejów badań nad dialektem środkowo- i północnomalopolskim*, [w:] S. Gala (red.), *Dialektologia jako dziedzina językoznawstwa i przedmiot dydaktyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Karolowi Dejnie*, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, s. 407–418.
- Reichan J. 2002c: *Niespodziana dialektologiczna na południe od Myślenic*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis” 6, „Studia Linguistica” I: *Profesor Józefie Kobylńskiej w 50-lecie pracy naukowej przyjaciele i uczniowie*, s. 315–319.
- Reichan J. 2002d: *Formacje z przrostkiem -ota w funkcji niekategorialnych nazw czynności w gwarach polskich*, [w:] S. Cygan (red.), *Gwary dawniej i dziś. Prace ofiarowane Docent Wandzie Pomianowskiej*, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce, s. 133–141.
- Reichan J. 2002e: *Przedświąteczna krakowska przygoda leksykalna ze staniolem, sreberkiem i złotkiem*, [w:] S. Gajda i in. (red.), *Język w przestrzeni społecznej. Profesorowi Władysławowi Lubasiowi na siedemdziesiąte urodziny*, Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej, Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Opole, s. 447–453.
- Reichan J. 2002f: *Jeszcze o wykrzyknikach na, ne, ne i pochodnych od nich formach w znaczeniu ‘bierz, weź’ lub ‘bierzcie, weźcie’ w gwarach polskich*, „Roczniki Humanistyczne” XLIX–L, z. 6: *Prace ofiarowane Profesorowi Zenonowi Leszczyńskiemu*, s. 329–348.
- Reichan J. 2003a: *Refleksje na marginesie „Małego atlasu gwar polskich”*, [w:] J. Sierociuk (red.), *Gwary dziś 2: Regionalne słowniki i atlasy gwarowe*, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań, s. 127–134.
- Reichan J. 2003b: *The Atlases of Polish Dialects*, [w:] S. Warchoł (red.), *Proceedings of the Third International Congress of Dialectologists and Geolinguists, Lublin 24–29 July 2000*, t. 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, s. 209–220.
- Reichan J. 2003c: *Wyrażenia co chwila, co chwilę, co po chwila, co po chwilę, co po chwili, co godzina, co godzinę, co niedziela, co niedzielę i podobne w gwarach polskich*, [w:] U. Sokólska, P. Wróblewski (red.), *Słowa jak mosty nad wiekami. Profesor Barbarze Falińskiej z okazji pięćdziesiątej rocznicy pracy naukowej ten tom prac dedykują: przyjaciele, koleżanki, koledzy, uczniowie*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok, s. 315–323.
- Reichan J. 2003d: *Śp. Zofia Stamirowska (20 XII 1910–6 X 2003)*, „Język Polski” LXXXIII, s. 318–319.
- Reichan J. 2004: *Przyrostek -ba w dialektach polskich ze szczególnym uwzględnieniem gwar Polski południowej*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis” 19, „Studia Linguistica” II: *Profesor Marii Zarębinie z okazji osiemdziesiątej rocznicy urodzin przyjaciele i uczniowie*, s. 421–427.

- Reichan J. 2005a: *Mieczysław Małecki i „Atlas językowy polskiego Podkarpacia”*, [w:] J. Rusek (red.), *Mieczysław Małecki. Człowiek, uczyony, organizator. W setną rocznicę urodzin*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 121–128.
- Reichan J. 2005b: *Wyraz watra w gwarach polskich (zasięg geograficzny, semantyka, derywacja)*, [w:] M. Madejowa i in. (red.), *Góry i góralszczyzna w dziejach i kulturze pogranicza polsko-słowackiego (Podhale, Spisz, Orawa, Gorce, Pieńny). Literatura i język*, Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu, Nowy Targ, s. 201–205.
- Reichan J. 2006a: *Kartografia lingwistyczna w badaniach nad gwarami Polski północno-wschodniej*, [w:] J. Bałachowicz, S. Frycie (red.), *Język – literatura – wychowanie. Praca zbiorowa dedykowana Profesor Annie Kowalskiej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie, Warszawa, s. 54–64.
- Reichan J. 2006b: *Mapy znaczeniowe w atlasach gwar polskich i w „Polskim atlasie etnograficznym”*, [w:] K. Rymut i in. (red.), *Munuscula linguistica in honorem Alexandrae Cieślíkowa oblata*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 359–386.
- Reichan J. 2006c: *Granice języków, dialektów i gwar (z doświadczeń dialektologii polskiej)*, [w:] J. Okoniowa (red.), *Studia Dialektologiczne III*, Lexis, Kraków, s. 23–31.
- Reichan J. 2006d: *Zasługi Mieczysława Szymczaka dla poznania polskiego słowotwórstwa gwarowego*, „Prace Filologiczne” LI, s. 343–351.
- Reichan J. 2007a: *Formacje z przyrostkiem -awka w funkcji niekategorialnych nazw czynności i stanów w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] J. Sierociuk (red.), *Gwary dziś 4: Konteksty dialektologii*, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań, s. 221–235.
- Reichan J. 2007b: *Dobrzy chłopcy i inne określenia zbójników tatrzańskich w świetle materiałów „Słownika gwar polskich PAN”*, [w:] M. Madejowa i in. (red.), *Mity i rzeczywistość zbójnictwa na pograniczu polsko-słowackim w historii, literaturze i kulturze*, Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu, Nowy Targ, s. 355–361.
- Reichan J. 2007c: *Wspomnienie o badaczach dialektów polskich – Teresie Gołębiowskiej, Wandzie Pomianowskiej i Zofii Stamirowskiej*, [w:] S. Cygan (red.), *W kręgu dialektów i folkloru. Prace ofiarowane Doktor Teresie Gołębiowskiej, Docent Wandzie Pomianowskiej i Docent Zofii Stamirowskiej*, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielce, s. 23–35.
- Reichan J. 2008: *Formacje z przyrostkiem -iny w funkcji niekategorialnych nazw czynności w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] L. Bednarczuk i in. (red.), *Językoznawstwo historyczne i typologiczne. W 100-lecie urodzin Profesora Tadeusza Milewskiego*, Polska Akademia Umiejętności, Kraków, s. 637–641.
- Reichan J. 2009: *Formacje z przyrostkiem -anka w funkcji niekategorialnych nazw czynności i stanów w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] M. Skarżyński, M. Szpiczakowska (red.), *W kręgu języka. Materiały konferencji Słowotwórstwo – słownictwo – polszczyzna kresowa poświęconej pamięci Profesor Zofii Kurzowej*, Kraków 16–17 maja 2008, Księgarnia Akademicka, Kraków, s. 365–374.
- Reichan J. 2010a: *Typologia słowników gwarowych na tle ogólnej typologii słowników*, [w:] H. Kurek i in. (red.), *Studia Dialektologiczne IV*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 215–225.
- Reichan J. 2010b: *Kwestionariusz do badania samogłosek nosowych i grup samogłoska + spółgłoska nosowa w dialektach polskich*, [w:] H. Kurek i in. (red.), *Studia Dialektologiczne IV*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 231–252.
- Reichan J. 2010c: *Typologia izomorf słowotwórczych a granice języków i dialektów (z doświadczeń dialektologii polskiej)*, [w:] H. Kurek i in. (red.), *Studia Dialektologiczne IV*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 227–230.
- Reichan J. 2010d: *Derywaty z formantem -ot w funkcji niekategorialnych nazw czynności lub/i wytworów czynności w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] R. Przybylska i in. (red.), *Symbolae grammaticae in honorem Bogusłai Dunaj*, Księgarnia Akademicka, Kraków, s. 225–239.
- Reichan J. 2010e: *Derywaty z formantem -atyka w funkcji niekategorialnych nazw czynności lub/i wytworów czynności w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] J.S. Gruchała, H. Kurek (red.), *Silva rerum philologica-rum. Studia ofiarowane Profesor Marii Strycharskiej-Brzezynie z okazji Jej Jubileuszu*, Księgarnia Akademicka, Kraków, s. 321–329.
- Reichan J. 2010f: *Ze słownictwa dialektu mazowieckiego*, [w:] D. Czyż, M. Frąckiewicz (red.), *Polshczyzna Mazowska i Podlasia XIV: Prace poświęcone Pani Profesor Henryce Sędziak*, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Łomża, s. 177–184.
- Reichan J. 2010g: *Pracownia dialektologiczna Nitscha*, [w:] H. Kurek i in. (red.), *Studia Dialektologiczne IV*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 25–34.

- Reichan J. 2010h: *Wspomnienie o Profesorze Romanie Stopie*, [w:] H. Kurek i in. (red.), *Studia Dialektologiczne IV*, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków, s. 253–255.
- Reichan J. 2010i: *Profesor Mieczysław Karaś jako wybitny badacz polskich gwar ludowych. Prace nad Małym atlasem gwar polskich*, [w:] M. Kowalik (red.), *Z Przędzela po rektorskie berło... Sesja naukowa poświęcona pamięci prof. Mieczysława Karasia. Rudnik nad Sanem, 20 listopada 2009 r. (uczestnicy, wystąpienia, materiały)*, Miejski Ośrodek Kultury w Rudniku nad Sanem, Rudnik nad Sanem, s. 22–34.
- Reichan J. 2011: *Prace Kazimierza Nitscha nad atlasami i słownikiem gwar polskich*, [w:] R. Majkowska, T. Filip (red.), *Kazimierz Nitsch, 1874–1958. Materiały z posiedzenia naukowego w dniu 20 czerwca 2008 r.*, Polska Akademia Umiejętności, Kraków, s. 31–44.
- Reichan J. 2012a: *Derywaty z formantem -ęga w funkcji niekategorialnych nazw czynności i stanów w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] M. Pachowicz, K. Chojińska (red.), *Mundus verbi. In honorem Sophiae Cygal-Krupa*, Wydawnictwa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie, Tarnów, s. 348–354.
- Reichan J. 2012b: *Odczasownikowe derywaty z formantem -ęga w funkcji subiektów czynności, procesów i stanów w gwarach polskich*, „Rozprawy Komisji Językowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego” LVIII, s. 291–299.
- Reichan J. 2012c: *Jeszcze o formacjach z formantem -acja derywowanych od podstaw niełacińskich w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*, [w:] M. Marczevska, S. Cygan (red.), *W przestrzeni języka. Prace ofiarowane Profesor Elżbiecie Koniusz z okazji Jej Jubileuszu*, Wydawnictwo Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kielce, s. 463–474.
- Reichan J. 2014: *Formacje z formantem -twa (ew. -itwa, -atwa) w gwarach polskich na tle historycznojęzykowym*, [w:] M. Mączyński, E. Horyń (red.), *Język w środowisku wiejskim. W 110. rocznicę urodzin Profesora Eugeniusza Pawłowskiego*, t. 1, Collegium Columbinum, Kraków, s. 177–185.
- Reichan J. 2016a: *Zaduma nad Porównawczym słownikiem trzech wsi małopolskich Mariana Kucały*, „Język Polski” XCVI, z. 3, s. 90–97.
- Reichan J. 2016b: *Jeszcze w sprawie leksykograficznej interpretacji faktów gwarowych w słownikach gwar polskich polskich*, [w:] D.K. Rembiszewska (red.), *Słowińskie słowniki gwarowe – tradycja i nowatorstwo*, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Warszawa–Łomża, s. 207–216.
- Reichan J. 2016c: *Fakty z zakresu dialektu i kultury wsi w interpretacji dialektologicznej i etnograficznej*, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego” LXXVII, s. 111–120.
- Reichan J. 2016d: *O metodzie badań synonimii w gwarach polskich*, „Polonica” XXXVI, s. 159–165.
- Reichan J. 2016e: *Profesor Marian Kucala jako dialektolog*, „LingVaria” XI, nr 1(21), s. 227–237.
- Reichan J. 2017: *Wyrazy z formantem -acja w gwarach polskich na tle historycznojęzykowym*, „LingVaria” XII, nr 1(23), s. 255–267.
- Reichan J. 2018: *Mieczysław Karaś jako dialektolog*, [w:] R. Przybylska i in. (red.), *Historia języka, dialektologia i onomastyka w nowych kontekstach interpretacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 59–70.
- Reichan J. 2019: *Kazimierz Nitsch i Mały atlas gwar polskich*, „LingVaria” XIV, nr 1(27), s. 317–329.
- Reichan J., Leszczyński Z. (rec.) 1958: *B. Hála, Fonetika polštiny*, [w:] *Rozpravy Československé Akademie Věd*, Ročník 64, řada SV, z. 1, 1954, „Język Polski” XXXVIII, s. 63–67.
- Reichan J., Woźniak K. 2001: *Perspektywy polskiej leksykografii gwarowej*, [w:] J. Sierociuk (red.), *Gwary dziś 1: Metodologia badań*, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań, s. 33–42.
- Reichan J., Woźniak K. 2004: *Polskie atlasy dialektologiczne i etnograficzne*, Lexis, Kraków.
- Reichan J., Zathey J. 1974: *Indeks studentów Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1400–1500*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław.
- SGP: *Słownik gwar polskich*, t. 1–10, red. M. Karaś (Źródła, t. 1), J. Reichan (t. 2–9, z. 2), S. Urbańczyk (t. 2–5), J. Okoniowa (t. 6–9, z. 2), B. Grabka (t. 7–10, z. 1), R. Kucharzyk (t. 9, z. 2 – t. 10, z. 1), Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław–Warszawa–Kraków 1977–1991 (t. 1–3), Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Kraków 1992–2018 (t. 4–10, z. 1).
- Wronicz J. (red.) 2009: *Mały słownik gwar polskich*, Lexis, Kraków.
- Żmigrodzki P. 2019: *Prof. dr hab. Aleksandra Cieślakowa (7 I 1936 – 11 XII 2018)*, „Język Polski” XCIX, z. 1, s. 102–106.